

Onderwerp Beantwoording vragen ex artikel 38 RvO van het CDA
over het functioneren en transparantie van Commissie
Bezwaarschriften

Steller André Horlings

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 5369 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 24-3-2021

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u ons antwoord op de schriftelijke vragen ex art. 38 RvO van de heer H.P. Ubbens van het CDA over het functioneren en transparantie van de Commissie Bezwaarschriften. De brief van de vragensteller treft u als bijlage aan.

Ter inleiding op de beantwoording willen we graag eerst ingaan op de werkwijze die we hanteren bij het afhandelen van bezwaarschriften. We nemen (na ontvangst van het bezwaarschrift) snel telefonisch contact op met de indiener van het bezwaar. In dit persoonlijk contact verkennen we de achtergrond van de bezwaren en of er een oplossing mogelijk is. Dankzij deze werkwijze is de afgelopen jaren ruim 40% van de bezwaren informeel afgehandeld. Ook in 2020 was dit 40%. In die gevallen wordt de bezwaarprocedure niet voortgezet. Bijvoorbeeld doordat we een besluit nemen dat tegemoetkomt aan de bezwaren of door uitleg te geven over de genomen beslissing.

Daarnaast is in 2015 gestart met het ‘ambtelijk hoorgesprek’: een juridisch adviseur voert een gesprek met de indiener over zijn bezwaarschrift en daarna wordt door het bestuursorgaan een besluit over het bezwaar genomen. Hierbij wordt de adviescommissie bezwaarschriften niet meer ingezet. De ervaringen hiermee zijn positief en deze werkwijze levert een aanzienlijk snellere afhandeling van bezwaren op. Veel bezwaarmakers en/of hun gemachtigden kiezen voor de optie om ambtelijk gehoord te worden.

De adviescommissie bezwaarschriften bestaat uit twee kamers: Kamer I adviseert over bezwaarschriften op het ruimtelijke domein en op algemeen juridisch terrein en Kamer II over zaken in het sociaal maatschappelijke domein. Kamer I wordt nog vaker gevaagd om een advies dan Kamer II. Dit komt met name doordat in het ruimtelijk domein vaker sprake is van meer dan één belanghebbende. In het sociaal maatschappelijk domein is veelal sprake van zaken waarbij één belanghebbende betrokken is. Juist in deze zaken wordt de ambtelijke afhandeling ook door bezwaarmakers gewaardeerd, omdat er snel en persoonlijk contact is en de bezwaarmakers zich gehoord voelen.

In 2020 zijn er 124 bezwaarzaken voorgelegd aan Kamer I en 19 zaken aan Kamer II.

1. *Op welke manier is de transparantie, toegankelijkheid en openbaarheid van informatie van de Commissie en Bezwaarschriften in de gemeente Groningen op dit moment geregeld?*

Wanneer er een bezwaarschrift binnenkomt wordt door ons gecommuniceerd met de bezwaarmaker en met mogelijke andere belanghebbenden. Zo krijgen zij uitnodigingen voor de hoorzittingen, waarbij overigens wanneer er groepen zijn van belanghebbenden wij hen vragen een afgevaardigde de hoorzitting bij te laten wonen. In de huidige coronatijd vinden de hoorzittingen overigens voornamelijk telefonisch (met videoverbinding) plaats. Deze hoorzittingen zijn niet openbaar (dit is conform artikel 7, lid 6 van de Verordening behandeling van bezwaarschriften). De hoorzittingen van Kamer I van de adviescommissie bezwaarschriften zijn in beginsel openbaar. De openbaarheid van deze zittingen krijgt uiteraard meer betekenis wanneer de betreffende agenda tijdig gepubliceerd wordt. Daarvan zien wij de meerwaarde en wij zullen dit dan ook gaan organiseren.

2. *Hoe denkt het college over de mogelijkheid om op de website van de gemeente meer informatie over de bezwaarschriftencommissie toe te voegen, zoals een agenda (plus mogelijkheid voor openbare aanwezigheid), de publicatie van de adviezen, een jaarverslag en de samenstelling van de commissie? Kan het college toezeggen dat deze informatie aan de website kan worden toegevoegd? Zo nee, waarom niet?*

Wij zijn van opvatting dat er inderdaad meer bekendheid kan worden gegeven aan informatie over de adviescommissie bezwaarschriften.

Wij zijn voornemens om de namen van de externe leden, hun functies en nevenfuncties en de agenda van beide kamers van de commissie op de website te publiceren. Verder gaan we onderzoeken of we documenten die betrekking hebben op door de commissie uitgebrachte adviezen van Kamer I bekend kunnen maken via onze website. We denken dan aan geanonimiseerde versies van de beschikking in primo,

het bezwaarschrift, het commissie-advies en de beschikking op bezwaar. Omdat met name het anonimiseren van deze documenten extra personele capaciteit vraagt en inzet van elektronische anonimiseringsstools, is nader onderzoek hiernaar nodig. Vanwege de kans op datalekken zal de functionaris gegevensbescherming bij dit onderzoek betrokken worden. Vooralnog zijn we niet voornemens om de adviezen van Kamer II en bijbehorende stukken openbaar te maken. De zaken van Kamer II hebben namelijk betrekking op zaken over bijvoorbeeld Wmo, Jeugdwet of Participatiewet, waarbij veel (bijzondere) persoonsgegevens verwerkt worden. Het jaarverslag van de afdeling Juridische zaken van het SSC inclusief informatie over de adviescommissie bezwaarschriften zullen we openbaar maken.

3. *Wat is uw reactie op het feit dat bepaalde gemeenten zoals Terschelling en Heemstede de hoorzittingen een onderdeel laten uitmaken van de politieke vergaderagenda inclusief alle onderliggende stukken?*

Het online plaatsen van de agenda en de (geanonimiseerde) vergaderstukken van de adviescommissie bezwaarschriften komt de transparantie ten goede. Wij zijn van mening dat de plaatsing in de politieke vergaderagenda niet het meest voor de hand ligt. De bezwaarschriften zijn overwegend gericht tegen besluiten die vallen onder de bevoegdheid van het college. Een aparte plaats op de website heeft dan ook onze voorkeur.

4. *FtM concludeert, alsmede de Nationale ombudsman, dat adviescommissies functioneren als pseudo-rechtbanken en dat de procedures ten onrechte gejuridiseerd worden. Hierdoor worden in veel gevallen de bezwaren van een burger niet gehoord. Herkent het college deze conclusie? Ziet het college dit als een probleem en welke oplossing ziet het college hiervoor?*

De setting van de hoorcommissie, met een voorzitter, twee leden, waaronder een secretaris en twee partijen die gehoord worden (de bezwaarmaker en een ambtenaar namens het college) kan lijken op die van de rechtbank. Dat procedures gejuridiseerd worden en dat in veel gevallen de bezwaren van een burger niet worden gehoord herkennen wij echter niet. Wij proberen in eerste instantie door persoonlijk contact op te nemen met de bezwaarmaker te achterhalen wat de bezwaren zijn. Ook in de hoorzittingen is er juist aandacht voor het standpunt van de bezwaarmaker. De commissie legt altijd uit waarom de hoorzitting plaatsvindt en wat de taak is van de commissie. Bezwaarmakers krijgen de mogelijkheid om hun bezwaren toe te lichten en aan het eind van de hoorzitting wordt hen nogmaals gevraagd of ze hun standpunt voldoende naar voren hebben kunnen brengen. De leden van de commissie zetten zoveel mogelijk mediationvaardigheden in. Sommigen van deze leden zijn ook professioneel mediator. Wij denken dan ook, dat er genoeg ruimte

wordt geboden om de bezwaren naar voren te brengen. Het goed aanhoren van de bezwaren betekent echter niet dat de bezwaarmaker altijd gelijk krijgt. Vaak zijn er meerdere belanghebbenden en betekent het gelijk krijgen van de ene partij dat de bezwaren van de andere partij niet doorslaggevend zijn. Dat kan door een partij als 'niet gehoord' voelen.

5. *Onderdeel van de kritiek is de samenstelling van veel adviescommissies. Wat is de huidige samenstelling (qua expertise, functie) van de adviescommissie? Zijn de leden ook lid van andere adviescommissies voor bezwaarschriften bij een andere overheid? Zo ja, hoeveel en kunt u hier een overzicht van geven? Op welke wijze wordt de commissie samengesteld, wie besluit daarover?*

De commissie bestaat uit drie leden, waarvan er per kamer twee externen door ons college worden benoemd. Een van hen treedt op als voorzitter. Het derde lid is een juridisch adviseur van het Shared Service Center juridisch, die tevens als secretaris van de commissie fungeert. De externe leden van de adviescommissie bezwaarschriften zijn overwegend juristen die werkzaam zijn (geweest) in het betreffende werkveld. Dat kan zijn bij een andere overheidsorganisatie of een kennisinstelling als RUG of Hanze. Een deel van de externe leden is ook benoemd in bezwarencommissies bij andere overheden. Wij houden daar (nu nog) geen overzicht van bij zie ook ons antwoord op vraag 2). Wel is met de externe commissieleden afgesproken dat zij conflicterende (neven)functies melden. Bij benoemingen wordt gekeken of de kandidaat beschikt over voldoende kennis en ervaring die nodig is om de functie te vervullen. Wij menen dat beide kamers van de commissie beschikken over leden die op hun taak berekend zijn en die het gehele terrein bestrijken waarop bezwaarschriften ingediend kunnen worden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.